

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 10 DECEMBER 2015 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 7 januari 2016

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

de heer A. Azannay (GLH), de heer M.H. Brander (PvdA), mevrouw J. Jacobsz (AP), mevrouw Z. Klazes (GLH), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw E. de Raadt (CDA), mevrouw N.U. Ramsodit (PvdA), mevrouw F. Simsek (CDA), de heer P. Spijkerman (D66), mevrouw A. Sterenberg (VVD)

Afwezig:

mevrouw A.F. Dekker (D66), de heer R.J. de Jong (VVD), mevrouw J. van Ketel (SP), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer J. Vrugt (AP), mevrouw L.C. van Zetten (HvH)

Mede aanwezig: de heer B. van Leeuwen (voorzitter), wethouder J. van der Hoek, wethouder M. Snoek, mevrouw D. Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: de heer G.J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom. Er is bericht van verhindering van de leden Dekker (D66), Van Ketel, De Jong (VVD) en Smit (OPH).

De **voorzitter** merkt op dat vanmiddag op de tweede informatiebijeenkomst over de managementrapportage sociaal domein, die door twee ambtenaren speciaal voor commissieleden was belegd, wederom niemand van de commissie is komen opdagen.

2. Spreekrecht voor belangstellenden

Larissa Mollee en **Luna Westerdaal** spreken mede namens drie andere aanwezige leden van **Young & United** in over hun actie voor afschaffing van het minimumjeugdloon. Daarmee anticiperen ze op een motie die de PvdA, de SP en GroenLinks gaan indienen.

Larissa van 23 jaar zegt tijdelijk gestopt te zijn met zijn studie, om volgend jaar aan een andere te beginnen. Hij woont op kamers en is op zoek naar werk, maar komt niet aan de slag, omdat hij te duur is. Jongeren onder de 23 jaar zijn namelijk een stuk goedkoper voor werkgevers, vanwege het minimumjeugdloon dat voor iemand van 18 jaar ongeveer de helft bedraagt van het minimumloon waar hij recht op heeft. Daarom is hij lid geworden van Young & United, dat met 6000 leden overal in het land opkomt voor het afschaffen van het jeugdloon. Er zijn in juni 130.000 handtekeningen aangeboden aan minister Asscher en een Kamermeerderheid steunt het streven. In 10 gemeenten zijn al moties aangenomen om het minimumjeugdloon afgeschaft te krijgen. De Bijenkorf heeft het jeugdloon al afgeschaft en meer bedrijven zullen volgen. Volgens hem moet kwaliteit en niet leeftijd bepalen hoeveel loon iemand krijgt.

Luna zegt dat zij als gekwalificeerde barista bij de Coffeecompany in Amsterdam veel verantwoordelijkheden draagt, maar als 18-jarige slechts € 4,77 per uur verdient en daarmee onder de armoedegrens zit. Zij wil volgend jaar politicologie gaan studeren en hoopte daarvoor nu te kunnen sparen, maar ze kan amper haar dagelijkse kosten, zorgverzekering en telefoon betalen. Zij begrijpt niet waarom ze niet hetzelfde kan verdienen als oudere mensen die precies hetzelfde werk doen. Daarom is ze blij met de motie in Haarlem, een initiatief van JS, de PvdA en de SP. Daar moet een signaal van uitgaan naar jongeren, bedrijven en naar Den Haag. Jonge volwassenen moeten naar haar mening een zelfstandig bestaan kunnen leiden en dat kan niet met het jeugdloon. In omringende landen als Duitsland en België zijn zaken voor de jeugd volgens haar beter geregeld. Zij roept op Haarlem de elfde gemeente te laten worden die zich bij het streven naar afschaffing aansluit.

De heer **Spijkerman (D66)** zegt dat bij de bespreking van de aangenomen motie van zijn partijgenoot Van Weyenberg in de Tweede Kamer voor de afschaffing twee kwesties aan de orde kwamen. Ten

eerste werd de vraag gesteld of jongeren door de afschaffing niet veel te duur zouden worden voor werkgevers, waardoor de jeugdwerkloosheid nog meer zou toenemen. De tweede vraag was of het niet zou leiden tot een toename van het vroegtijdig schoolverlaten, omdat jongeren liever zouden gaan werken dan op school blijven.

Luna antwoordt op de laatste vraag dat zij juist is gaan werken om een studie te kunnen betalen zonder schulden op te bouwen, wat dus amper lukt met deze fooi. Als het loon hoger zou zijn, zou ze tegelijkertijd kunnen studeren en werken om die studie te bekostigen. Als er geen verschil meer zou zijn in de betaling van 18-jarigen en mensen boven de 23 jaar, zouden jongeren ook meer kans maken om zich op de arbeidsmarkt voor volwassenen met hun kwaliteiten te profileren.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** zegt het schokkend te vinden dat het minimumjeugdloon aan beide zijden van de grens van 23 jaar ertoe leidt dat mensen geen zelfstandig bestaan kunnen leiden. Zij is benieuwd hoe dat in andere Europese landen geregeld is. Jongeren hebben recht op een fatsoenlijk loon. Daarom komt de PvdA samen met de SP en GroenLinks ook met die motie, die naar zij hoopt brede steun zal krijgen in de raad.

Larissa zegt dat de jeugdlonen in België en Duitsland aanmerkelijk hoger zijn.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt of Young &United pleit voor volledige afschaffing van het jeugdloon, dus ook voor jongeren onder de 18 jaar. Verder is zij benieuwd wat de jongeren willen bereiken met een motie in de gemeenteraad.

Larissa zegt dat het gaat om het aanpassen van de staffel. Ook voor jongeren onder de 18 jaar mag het jeugdloon wel wat hoger worden. Maar de actie gaat vooral om jongeren van 18 jaar en ouder, omdat die geacht worden zelfstandig te kunnen leven en onder meer hun ziektekostenverzekering moeten betalen. De motie wil bewerkstelligen dat de gemeente vooral in zee gaat met bedrijven die het minimumjeugdloon niet meer hanteren.

Mevrouw **Özogul (SP)** spreekt haar steun uit voor de actie en de motie.

De **voorzitter** bedankt de insprekers voor hun inbreng en zegt de motie tegemoet te zien in de raad.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld.

4. Vaststellen verslagen van de commissievergaderingen van 5 en 19 november 2015

Beide verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De heer **Van den Raadt (TH)** herhaalt naar aanleiding van het verslag van 5 november zijn vraag of statushouders mogen werken.

De **voorzitter** zegt die vraag te zullen doorgeven aan het college.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** kondigt een vraag aan voor wethouder Langenacker over experimenteerruimte in de bijstand.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** kondigt een vraag aan voor wethouder Van der Hoek over de Blijf Groep.

Mevrouw **Klazes (GLH)** kondigt een vraag aan voor wethouder Snoek over Veilig Thuis en een voor wethouder Van der Hoek over radicalisering.

De heer **Spijkerman (D66)** kondigt een vraag aan voor wethouder Snoek over Veilig Thuis.

Wethouder **Snoek** kondigt een brief aan over het vervolg van het bouwproces van de Duinwijkhal. Deze week is een nieuwe planning gemaakt, nadat hij eerder het proces had stilgelegd. Het definitief ontwerp staat nu voor het eerste kwartaal van 2016 op stapel, de start van de bouw voor eind 2016.

Ter advisering aan de raad

6.
  1. Jaarverslag 2014 Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
  2. Jaarverslag 2014, Begroting 2015-2016 en Schoolbegrotingen 2015-2016 Stichting Dunamare Onderwijsgroep
  3. Jaarverslag 2014 Spaarnesant

Voor de toelichting op deze stukken schuiven bestuurders van de drie onderwijsstichtingen aan de tafel aan: mevrouw Kwint, rector Stedelijk Gymnasium, de heer Elkerbout, bestuurder Spaarnesant, de heer Strijker, bestuurder Dunamare, en mevrouw Huizinga, voorzitter raad van toezicht Dunamare.

De heer **Spijkerman (D66)** stemt in met de stukken, maar heeft wel enkele vragen bij de afzonderlijke jaarverslagen. In algemene zin vindt hij december aan de late kant om een jaarverslag van het voorgaande jaar te bespreken. Hij is benieuwd wat de organisaties doen met het extra geld dat bij het Nationaal Onderwijsakkoord beschikbaar is gemaakt. Dat is niet in alle jaarverslagen terug te vinden. Hij bedankt Dunamare voor het overzichtelijke factsheet. Het verbaast hem dat Dunamare de kosten niet per soort fte kan specificeren, terwijl de andere stichtingen dat wel kunnen. Dunamare wijt dat aan de digitale complexiteit en de omvang van het personeelsbestand. Spreker vindt dat alle scholen waar de raad toezicht op moet houden, deze kengetallen zouden moeten verstrekken. Aan Spaarnesant vraagt hij hoe het volgend jaar gesteld is met de school die nu al twee jaar door de inspectie als zwak bestempeld wordt, hoewel er ook al verbeteracties gemeld zijn.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt waarom er in het verslag van Spaarnesant niet genoemd wordt welke school de zwakke school is en ook verdere toelichtingen ontbreken. Er wordt wel melding gemaakt van een vliegende brigade om zaken te verbeteren, maar voor de raad vindt zij het belangrijk te weten hoe het kan dat een school zwak wordt. Bij Dunamare heeft de Sterrenschool het predicaat 'zwak', maar daarvan is helemaal niets vermeld in het jaarverslag. Zij is benieuwd of de scholen al werken aan een plan om de verwachte komst van statushouderskinderen te accommoderen.

De heer **Azannay (GLH)** vraagt of de wethouder genoeg neemt met het feit dat Dunamare geen specificatie van de kosten per fte-categorie kan geven. Hij is blij met de verduurzaming van schoolgebouwen en de verkoop van het gebouw aan de Gedempte Oude Gracht. Verder is hij benieuwd hoe Dunamare de volgens de meerjarenbegroting verwachte tekorten gaat opvangen. Hij maakt zich er zorgen over dat er weer scholen ten onder gaan, zoals het Teyler College overkomen is.

De heer **Brander (PvdA)** sluit zich aan bij de algemene opmerkingen. Hij vindt het goed dat er nu een duidelijke neerslag van de gesprekken van de gemeente met de bestuurders is bijgevoegd, al zou er iets dieper mogen worden ingegaan op de geschilpunten. Hij merkt op dat de afspraak was dat de jaarverslagen eerder in het jaar zouden worden besproken. Hij vindt het een goede zaak dat de reserves nu voor een deel benut zijn voor nuttige investeringen in het onderwijs zelf. Hij complimenteert Spaarnesant met de renovatie van De Piramide. Hij stelt de jaarlijkse gesprekken met de besturen erg op prijs, omdat daar uitvoeriger gesproken kan worden over onderwijskwaliteit en het voorkomen van schooluitval. Dankzij die jaarlijkse ontmoeting kunnen de behandelingen hier nu kort zijn.

De heer **Visser (CU)** vindt dat het openbaar onderwijs, net als het bijzonder onderwijs, ook meer zelfstandig op afstand kan worden gezet. Hij vindt het zorgelijk dat Dunamare zijn ICT-systeem kennelijk niet voldoende op orde heeft.

Wethouder **Snoek** zegt dat de schoolbesturen de jaarverslagen tijdig hebben ingestuurd en dat die toen ook meteen ter kennisname aan de commissie zijn gestuurd. In oktober hebben pas de gesprekken

plaatsgevonden met de gemeente. De verantwoordelijkheid voor het pas twee maanden na de afgesproken datum hier bespreken ligt dus bij spreker. Hij belooft beterschap voor volgende jaren. Op dit moment lopen er al gesprekken over het onderwijs in de opvanglocaties en over de te verwachten toename bij de ISK en de ITK. Die gesprekken zullen naar verwachting in januari of februari resulteren in een plan. Als daar extra huisvesting mee gemoeid is, zal hij ermee naar de commissie komen.

De gesprekken met de besturen over de verslagen waren deels technisch van aard en verliepen naar zijn oordeel prettig. Er waren weinig geschilpunten. In het gespreksverslag staan die aangegeven, bijvoorbeeld het ontbreken van overheadcijfers in euro's bij Dunamare. Voor een antwoord op de vraag of de gemeente daar genoeg mee moet nemen, moet men zich realiseren wat de verhoudingen zijn. De gemeente en de raad hebben te beoordelen of er voldoende openbaar onderwijs is geleverd en niet of de boekhouding op orde is. Hij begrijpt de wens van de commissie, maar het jaarverslag is een document van het schoolbestuur.

Mevrouw **Kwint** zegt dat de paragraaf over onderwijskundige ontwikkelingen aangeeft waar de middelen van het Nationaal Onderwijsakkoord aan besteed zijn. Globaal wordt er veel geïnvesteerd in het primair proces en dan vooral in het omgaan met verschillen in begaafdheid. In het lopende jaar wordt erg veel gedaan aan het bevorderen van de kwaliteit van onderlinge terugkoppelingen tussen docenten onderling en tussen docenten en leerlingen. Ook het monumentale gebouw vergt de nodige investeringen, zoals blijkt uit de jaarcijfers.

De heer **Elkerbout** merkt op dat ook in het jaarverslag van Spaarnesant een paragraaf staat over de onderwijskundige kwaliteit. Hij merkt op dat hij pas sinds augustus actief is als bestuurder van de stichting. Spaarnesant zet in op enerzijds het doortrekken van het zogeheten opbrengstgericht werken en de daarbij behorende professionalisering, waarbij intern begeleiders een soort kwaliteitsmedewerkers worden. De professionalisering wordt vormgegeven binnen de Spaarnesant Academie. Hij merkt daarbij op dat de NOA-middelen zijn toegevoegd aan de lumpsum en niet geormerkt binnenkomen. De inspectierapporten zijn openbaar en voor iedereen in te zien. In het bestuursgesprek is al gemeld dat de zwakke school in een verbetertraject zit met een nieuwe directie en een interne auditcyclus. Volgens de systematiek van de inspectie kan het oordeel over een school per jaar niet meer dan één trap stijgen of dalen. Daarom is het oordeel van zeer zwak naar zwak gegaan, maar er wordt alles aan gedaan om het onderwijs op de gewenste kwaliteit en uit de probleemzone te krijgen.

De heer **Strijker** zegt dat Dunamare veel moeite had om de gewenste cijfers te leveren, vanwege de vele functies aan onderwijsondersteunend personeel. Het boven tafel krijgen van alle cijfers had handmatig moeten gebeuren en de stichting heeft besloten de kostbare tijd die daarmee gemoeid zou zijn, liever te steken in het onderwijs zelf. Wel zijn de gegevens over de directie apart vermeld. Er is een nieuw ICT-systeem in ontwikkeling, dat differentiatie van de gegevens mogelijk maakt, zodat de gevraagde gegevens dan met een druk op de knop geleverd kunnen worden.

Er is hard gewerkt om het Sterren College weer op peil te krijgen. Waarschijnlijk vervalt morgen bij het inspectiebezoek het predicaat 'zwak'. Het knelpunt zat in het didactisch concept dat bij de bouw is gehanteerd. Er is een miljoen euro geïnvesteerd om het gebouw aan te passen. Ook is er extra geld gestopt in de exploitatie van de school.

De negatieve prognoses bij de meerjarenbegroting zijn er inderdaad, maar die gelden bij ongewijzigd beleid. De NOA-middelen zijn voor drie jaar voorgeschoten en moesten van het ministerie in een aparte reserve gestopt worden. Elke school heeft een vierjarenplan opgesteld dat daarmee gefinancierd wordt, ter verbetering van de onderwijskwaliteit. Het percentage van de negatieve toekomstcijfers is gering en gemakkelijk bij te sturen. Bij de volgende begroting zal ook een bijgestelde meerjarenbegroting worden opgesteld. Als uit het risicoprofiel blijkt dat de reserve te groot is in relatie tot dat profiel, kunnen daaruit eventueel ook tekorten gedekt worden als de onderwijskundige kwaliteit dat vraagt. De stichting kan scholen wel een korte periode met een negatief resultaat laten draaien, maar als het een permanent tekort is, wordt het een probleem.

De heer **Spijkerman (D66)** zegt dat D66 geen voorstander is van het oormerken van onderwijsmiddelen, omdat schoolbesturen zelf heel goed kunnen uitmaken waar het geld bij hun scholen het meest nodig is. Hij complimenteert de schoolbestuurders met hun beleid.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt of er in de Boerhaavewijk nog wel plek is om extra onderwijsvoorzieningen voor vluchtelingenkinderen te herbergen. De VVE zit daar volgens hem al propvol. Hij vindt het goed dat er nu al een gedegen onderzoek en voorbereidingen plaatsvinden, maar is wel benieuwd naar de kosten en wie die gaat betalen. Volgens de burgemeester gaat de opvang van vluchtelingen de gemeente immers geen cent kosten.

Wethouder **Snoek** zegt dat nu wordt onderzocht wat de gevolgen zullen zijn voor het onderwijs, voor de ITK en de ISK. Dat gebeurt ook in regionaal verband. Hij wil niet vooruitlopen op de uitkomsten van dat onderzoek. Hij wijst erop dat er onderscheid bestaat tussen verschillende categorieën vluchtelingen.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar de raad gaat.

Overige punten ter bespreking

7. Afdoening motie Benoeming door de raad inzake raad van toezicht van schoolbestuur Dunamare

De **voorzitter** merkt op dat de brief van de wethouder ingaat op de afdoening van de motie, die vroeg de benoeming van de leden van de raad van toezicht van Dunamare te beleggen bij de gemeenteraad. In de brief is ook een inventarisatie opgenomen van mogelijkheden voor de raad om de toezichthoudende rol naar Dunamare in te vullen. De vraag is of de rolopvatting van de raad actualisatie behoeft in het reglement van Dunamare.

De heer **Brander (PvdA)** deelt complimenten uit voor de zorgvuldigheid. De verhoudingen tussen de raad en het onderwijsveld zijn volgens hem sterk verbeterd door de jaarlijkse gesprekken. Het gaat om wezenskenmerken van het openbaar onderwijs: algemene toegankelijkheid, algemene benoembaarheid en actieve pluriformiteit. Hij werpt de vraag op hoe men het gesprek daarover met elkaar kan vormgeven. Dat is volgens hem niet te vatten in reglementen, maar hij hecht erg aan dat gesprek.

Wethouder **Snoek** zegt dit een mooie casus te vinden, omdat hij als raadslid deelnemer was aan de discussie over deze motie en die nu als wethouder mag uitvoeren. Dunamare heeft aanvankelijk gewezen op de knelpunten in de motie. VOS/ABB heeft vervolgens een advies opgesteld. Het is naar zijn mening een geval voor fijnproevers. De motie stamt uit de tijd van de scherpe verhouding tussen de raad en schoolbesturen. Nu ziet en spreekt men elkaar vaker en zijn de verhoudingen ook naar zijn oordeel sterk verbeterd. Hij spreekt zijn waardering uit voor de aanwezigheid van mevrouw Huizinga als voorzitter van de raad van toezicht. VOS/ABB heeft vier suggesties gedaan. Zijn voorstel is om de jaarstukken van de schoolbesturen expliciet op te nemen in de P&C-cyclus, zodat men daar het gesprek over de wezenskenmerken kan aangaan.

Mevrouw **Huizinga** zegt het prettig te vinden op deze manier te kunnen kennismaken. Zij heeft de motie en het onderzoek van VOS/ABB met grote belangstelling gelezen en waardeert het dat de raad de rol van extern toezichthouder serieus wil nemen. De wezenskenmerken zijn volgens haar geldig voor het hele onderwijsveld. Zij – en met haar de hele raad van toezicht – is het eens met het voorstel van de wethouder om deze punten op regelmatige basis in deze commissie te bespreken, omdat betrokken raadsleden prettig zijn voor een schoolbestuur.

De heer **Brander (PvdA)** is van mening dat de motie hiermee is afgehandeld.

De **voorzitter** sluit zich daarbij aan en dankt de gasten voor hun toelichtingen en aanwezigheid.

8. Jaarverslag Leerplein (leerplicht en RMC voortijdig schoolverlaten Zuid- en Midden-Kennemerland) 2014-2015

De **voorzitter** vraagt de leden aan te geven of naar hun mening nu de toezegging van de wethouder is afgehandeld.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** signaleert vooruitgang als het gaat om het omlaag brengen van het verzuim en het vroegtijdig schoolverlaten, maar zij is ook blij met de intensievere aanpak in het voortgezet onderwijs, waar zich bij de 18-plussers nog wel een stijging voordoet. Ook is zij blij met het convenant schoolverlaters. Een belangrijk knelpunt blijft echter het tekort aan leerwerktrajecten en stageplekken. Zij is het eens met de wethouder dat inzet nodig blijft om elke jongere een startkwalificatie te laten behalen. Zij merkt wel op dat de cijfers voor Schalkwijk een somberder beeld geven en vraagt wat de wethouder van plan is daaraan te doen.

De heer **Azannay (GLH)** signaleert eveneens de daling van het verzuim bij jongeren onder de 18 jaar, dankzij de inzet van verzuimcoaches. Bij 18+ is er wel een stijging en die wil de wethouder terugdringen door een pilot met extra coaches. Hij vraagt of bij die oudere jongeren niet veel meer speelt dat zij kampen met meervoudige problemen, wat een andersoortige aanpak vraagt. Bij nadere beschouwing van de tabellen per wijk signaleert hij dat het hoogste verzuim in dezelfde wijken geconcentreerd blijft. Dat wekt de indruk dat de aanpak daar niet echt aanslaat. Hij vraagt naar de ervaringen van de wethouder bij het meedoen aan de nabelrondes en of die meer effect sorteren dan het sms-spijbelalert, waar de wethouder als raadslid voor ijverde. Hij vraagt of zijn indruk klopt dat het vooral allochtone leerlingen zijn die moeilijk een stage- of werkplek kunnen vinden. Hij informeert naar de aantallen. Verder vraagt hij of er een verklaring is voor de dalende belangstelling voor de projecten Jong & Moeder en Jong & Ondernemen.

Mevrouw **Simsek (CDA)** vindt het verslag informatief en overzichtelijk. Het laat zien welke dingen de goede kant op gaan en waar nog extra inzet nodig is. Vooral de situatie bij 18+ in het mbo is in haar ogen zorgelijk, met name vanwege het ontbreken van voldoende stageplekken. Vaak is er ook sprake van verminderde motivatie vanwege een verkeerde studiekeuze. Zij vraagt of dit in de pilot besproken wordt en in hoeverre de jobcoach of anderen een rol spelen om dit vroegtijdig te signaleren en de jongeren te begeleiden naar een betere studiekeuze.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** sluit zich aan bij de waarderende opmerkingen en de al genoemde aandachtspunten. Zij vindt het van belang te kijken naar het wijkniveau. Dan springen Haarlem-Oost en Schalkwijk er in negatieve zin uit. Dat heeft naar haar mening, en ook volgens het rapport zelf, alles te maken met de overige problemen in deze wijken en zij pleit dan ook net als vorig jaar voor een wijkgerichte aanpak. Zij roept de wethouder op om te kijken naar het voorbeeld van Amsterdam, waar op instigatie van toenmalig wethouder Asscher schoolverlaters thuis werden opgezocht, om te achterhalen waarom zij met school waren gestopt en wat er nodig was om ze weer terug naar school te krijgen. Dat leverde blijkbaar goede resultaten op. Zij vraagt uit te zoeken hoe het zit met de signalen dat leerplicht ook een betere rol zou moeten spelen bij het regelen van een goede overstap van zorgleerlingen, in het kader van passend onderwijs. Verder wijst zij op de positie van Wajongers die een studie willen volgen, maar niet over voldoende middelen beschikken, zelf niet kunnen werken en ook geen recht op studiefinanciering hebben, waardoor ze in een zwart gat geraken. Tot slot merkt zij op dat naar haar mening de toezegging nog niet is afgedaan.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat voor al het geld dat in deze aanpak gestoken wordt, ook wel een daling verwacht mag worden. De uitval bij 18+ blijft zorgelijk. Zij is het eens met de oproep tot een wijkgerichte aanpak, maar constateert dat de wethouder daar niet aan wil, terwijl er in de probleemwijken amper verbeteringen te zien zijn. Volgens haar zou er veel te winnen zijn als men actieve wijkbewoners bij het proces betreft. Zij vindt de pilot een goede zaak. Zij vraagt hoe het kan dat met name in het mbo jongeren nog steeds veel verkeerde studiekeuzes maken en veel jongeren een gebrek aan motivatie vertonen. Zij pleit voor maatwerk, om thuiszitters weer te laten toekomen aan hun recht op onderwijs. Zij vraagt hoe het in Haarlem staat met passend onderwijs.

De heer **Spijkerman (D66)** vraagt of er meer achtergrondinformatie bekend is over de 99 thuiszitters, bijvoorbeeld naar leeftijd en de duur van hun thuisblijven. Verder maakt hij zich zorgen over het toekomstperspectief van de 207 niet herplaatste kinderen en welke maatregelen het college daar wil treffen. Hij is benieuwd hoe de wethouder verbanden gaat leggen tussen het Lokaal Sociaal Akkoord en het beter doorgeleiden van jongeren naar de arbeidsmarkt. Hij sluit zich aan bij het pleidooi voor een wijkgerichte aanpak en is benieuwd hoe de wethouder daar invulling aan gaat geven.

De heer **Visser (CU)** constateert dat de commissieleden het voor 99% met elkaar eens zijn. Hij is blij met de vooruitgang, maar is nog lang niet tevreden zolang er nog jongeren uitvallen. Hij had meer effect verwacht van het protocol Eropaf. Er is nu wel een beter cijfermatig inzicht in de thuisblijvers, maar hij mist een goede analyse van oorzaken en categorieën, waarmee een meer gerichte aanpak mogelijk zou worden. Nu valt bijvoorbeeld niet uit te maken of het aan de school ligt of aan de jongeren. Hij vraagt meer aandacht voor deze groep.

De heer **Van den Raadt (TH)** sluit zich aan bij het pleidooi voor de wijkgerichte aanpak, met name in de wijken waar het nu al slecht gaat en misschien nog slechter zal gaan als de raad volgende week een bepaald besluit neemt. De scholen zijn daar nu al overbelast met extra taken, vanwege de vele problemen. Hij is dan ook blij dat de wethouder net gezegd heeft dat hij gaat nadenken over het onderwijs voor kinderen daar in de opvang. Hij kondigt een motie aan als de wethouder niet zelf het initiatief wil nemen voor een wijkgerichte aanpak.

Wethouder **Snoek** bedankt voor alle waarderende woorden. Hij is trots op de ingezette daling, vooral bij de 18+-groep. Het is juist de bedoeling de aanpak van de 18+-groep nu ook in te zetten voor de leerlingen onder de 18 jaar. Ook de aanpak van voortijdig schoolverlaten heeft succes en leidt ertoe dat steeds meer jongeren de school met een startkwalificatie verlaten. Bij de thuiszitters is helaas een lichte stijging te zien. Bij de Agenda voor de Toekomst is vorig jaar al gezegd dat het niet te vermijden is dat sommige leerlingen soms voor een korte periode thuiszitten. Het is een complexe materie, die vaak te maken heeft met een verschil van mening over wat het beste is voor een kind. Hij heeft echter wel beloofd dat elke thuiszitter in beeld zal komen en dat er alles aan gedaan zal worden om voor een thuiszitter weer onderwijs te regelen, thuis of op school. Er is nu meer zicht op het aantal thuiszitters. Door het passend onderwijs zitten scholen er ook dichterbij. Hij is zelf inmiddels een warm voorstander van het passend onderwijs en zou daar een warm betoog over kunnen houden, maar er zijn nog veel zaken die niet goed gebeuren. Er zijn veel extra ondersteuning en trajectvoorzieningen gekomen in het regulier onderwijs, maar de doorverwijzing naar speciale onderwijsvoorzieningen is nog vrijwel ongewijzigd. Er zouden eigenlijk meer leerlingen in het reguliere onderwijs moeten kunnen blijven. Dat ziet hij als een opgave voor de komende periode. Er is een rapportage van het eerste jaar proefdraaien in de regio. Daaruit blijkt dat het hier redelijk goed gaat. Er is een goed overleg tussen het samenwerkingsverband en de schoolbesturen, om de aansluitingen over en weer te verbeteren. Hij zal de commissie nader informeren over de ontwikkelingen op dat punt. Er is nog geen pasklaar antwoord, maar hij wil de commissie graag meenemen in de zoektocht. Bij de Agenda voor de Toekomst heeft hij gezegd dat er voor elk geval maatwerk komt, maar dat hij geen meerwaarde ziet in een wijkgerichte aanpak van het werk van het RMC en de leerplicht. Bij de aanpak van kwetsbare jongeren zal ook meer naar de (culturele) achtergronden gekeken worden. Allochtone jongeren hebben inderdaad meer moeite met het vinden van stage- en werkplekken, maar dat staat los van hun woonwijk.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** zegt dat er ook volgens de stukken een relatie is met de stapeling van problematieken in sommige wijken. Daar hebben de jongeren thuis geen plek om te studeren, ze beschikken niet over de benodigde voorzieningen en daarom is het zaak om bij deze aanpak te kijken naar het samenspel van factoren in de wijk.

Mevrouw **Özogul (SP)** wijst op de extra inzet van CJG-coaches, de Top 25-aanpak en andere extra maatregelen in Schalkwijk om de stapeling van problemen aan te pakken. Zij pleit ervoor de organisaties die de wijk goed kennen, te betrekken bij dit werk en bij het achterhalen in de omgeving verslag van de openbare vergadering
commissie Samenleving van 10 december 2015

en in de schoolcarrière van de oorzaken achter verzuimgedrag en uitval. Alles pleit volgens haar voor een wijkgerichte aanpak, waarmee veel schoolverzuim te voorkomen is.

De heer **Azannay (GLH)** vraagt de wethouder nauwkeurig te kijken naar de voorzieningen in de wijk die ingeschakeld en verbeterd kunnen worden om verzuim en uitval te voorkomen. Hij wijst erop dat de jongeren weliswaar in Schalkwijk wonen, maar daar geen vo-school hebben.

Wethouder **Snoek** zegt deze discussie liever te willen voeren aan de hand van de uitvoeringsnota over kwetsbare jongeren. Daar zal hij inzoomen op de wijk. Het gaat hier nu over de leerplicht en het RMC, en niet over een integrale aanpak van alle problemen in een wijk. Daar is vanuit het ministerie echter enige vertraging in opgetreden.

In het LSA wordt onder meer een stagebureau voor de Waarderpolder opgenomen, om directe matches te maken. Ook het SBB-kenniscentrum heeft zijn expertise betreffende het bedrijfsleven aangeboden om stage- en werkplekken te realiseren. Het meedoen met de nabelronde heeft hij als zeer leerzaam ervaren, maar hij weet ook dat veel scholen enthousiast werken met de spijbel-sms. Dat is vooral goed voor de ouderbetrokkenheid. De vragen over de aantallen leerlingen zonder stageplek, over de rol van etnische achtergronden en over de afnemende belangstelling voor de twee genoemde projecten, zal hij technisch laten beantwoorden. Scholen organiseren veel werkbezoeken, om een goede beeldvorming en goede studie- en beroepskeuze te bevorderen, maar mismatches zullen nooit volledig voorkomen kunnen worden.

Volgens hem doet de gemeente mee met de Eropaf-aanpak en het combineren van bestanden. Hij wil daar in ieder geval mee meedoen, omdat hij zo nog veel winst denkt te kunnen behalen.

Het samenwerkingsverband is er volgens hem nu net voor om in overleg met de ouders en de scholen te komen tot een goed arrangement voor zorgleerlingen, zonder al te veel bureaucratie. Maar hij zal bij passend onderwijs kijken naar de mogelijke inzet van de leerplicht. Op vragen over complexe zaken als de Wajongcasus heeft hij nu geen kant-en-klaar antwoord. Hij is het ermee eens dat ieder kind recht heeft op onderwijs, ook thuiszitters. Hij zal laten bekijken of er nadere analyses van thuiszitters beschikbaar te maken zijn.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt wat de grote angst van de wethouder is voor wijkgericht werken.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat ze gehoord heeft dat veel kinderen van vluchtelingen een schooladvies onder hun niveau krijgen, omdat ze in hun thuisland geen onderwijs hebben gevolgd en daardoor met een blijvende achterstand in taal en rekenen de basisschool doorlopen. Van de leerkrachten heeft ze begrepen dat die niet beschikken over de goede middelen en toetsen om het werkelijke niveau dan vast te stellen. Dat zou een nog groter probleem kunnen worden.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vraagt een reactie van de wethouder op haar opmerking dat de toezegging nog niet is afgedaan. Zij wil graag iets eerder van de wethouder horen wat hij op het gebied van de wijkaanpak wil gaan doen. Zij wil resultaten zien en vindt de koppeling aan de uitvoeringsnota over kwetsbare jongeren nog te ver weg liggen. De reactie van de wethouder vindt ze nogal instrumenteel, als was hij alleen een wethouder Leerplicht en niet een wethouder Onderwijs die het doel en niet het middel voor ogen heeft.

Wethouder **Snoek** zegt wel eens iets gelezen te hebben over de problemen van vluchtelingenkinderen, waar de SP het over heeft. De gemeente gaat niet over toetsen, maar krijgt er wel mee te maken als frustraties van kinderen leiden tot schooluitval. Hij heeft echter geen specifiek antwoord paraat. Het gaat hier nu om het voorkomen van schoolverzuim en hoe daarmee om te gaan. Dan gaat het altijd om maatwerk, ongeacht waar de school staat of waar het kind woont. Voor elke wijk bestaan scans en wijkplannen om allerlei achterstanden weg te werken, maar hij zegt echt te worstelen met de vraag hoe de aanpak van schoolverzuim per wijk zou kunnen verschillen. Bij de aanpak van kwetsbare jongeren ziet hij dat wijkverband wel, maar hij gelooft niet in zoiets als een extra RMC-voorziening in een wijk. Uiteraard zijn er veel onderlinge verbanden met andere problemen in een wijk. En daar wordt ook van alle kanten aan gewerkt, maar een wijkgebonden verdeling van de leerplichtmiddelen ziet hij niet voor

zich. Hij is het er op andere dossiers wel mee eens dat extra investeringen in bepaalde wijken nodig zijn.

Hij merkt verder op dat hij tot nu toe dacht dat het hier om een lichte GR-vorm ging, waarvoor de begroting nog laat in het jaar kon worden vastgesteld. Vorige week is er echter een juridisch advies gekomen, dat aangeeft dat ook deze conceptbegroting volgens de nieuwe GR-regels moet worden behandeld. De uitgangspunten moeten dus al eerder in het jaar naar de raad komen, zodat die een zienswijze kan afgeven. Volgend jaar zal dit dan ook netjes op tijd gebeuren.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt of de gemeente in deze GR wel de mogelijkheid heeft om speciale regelingen per wijk of gemeente af te dwingen, zonder in aanvaring te komen met andere gemeenten.

Wethouder **Snoek** zegt deze GR als een soepele en prettige te ervaren en ook als een die bereid is per gemeente accenten aan te leggen. Hij wil zich op dit punt in ieder geval niet verschuilen achter een gebrek aan invloed op het beleid.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** verklaart desgevraagd dat met het antwoord van de wethouder de toezegging nu wel is afgedaan.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

Ter advisering aan de raad

9. Raadsjaaragenda 2016

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** is van mening dat het politieke besluit om de Duinwijkhal te bouwen inderdaad een kwestie was voor de commissie Samenleving, maar dat het definitieve ontwerp een zaak is van de commissie Ontwikkeling.

De **voorzitter** merkt op dat bij een eerdere bespreking de commissie in meerderheid zich voor behandeling in deze commissie heeft uitgesproken. De afspraak is ook gemaakt dat er geen gecombineerde commissies meer gehouden worden. Hij polst de meningen en constateert dat nu niemand van de commissie het onderwerp hier op de agenda wil zetten, zodat hij de voorzitter van de commissie Ontwikkeling zal vragen of die het op de agenda van die commissie wil zetten.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vraagt een duidelijke datum voor de bespreking van het strategisch plan voor Sociale Zaken. Verder wil zij de voortgangsrapportage sociaal domein structureel ingepland zien. Ook wil zij de evaluatie van de inkoop en aanbesteding in het sociaal domein graag met de commissie bespreken, in samenhang met een advies van het college over de sturingsmogelijkheden voor de volgende ronde. In januari wil zij de tussenstand van de re-integratie agenderen.

De heer **Visser (CU)** wil het Programma van Eisen voor de aanbesteding van de vervoerders voor het doelgroepenvervoer tijdig geagendeerd zien, zodat dit – anders dan bij de aanbesteding voor de regiekamer – goed besproken kan worden in de commissie. Verder vindt hij het opvallend dat het welzijnswerk helemaal ontbreekt op de jaaragenda.

De **voorzitter** polst de meningen en zegt deze oproep tot bespreking van het PvE doelgroepenverkeer en de inkoop in het sociaal domein te zullen doorgeven aan het college.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt wanneer de per motie gevraagde ontmoeting met alle wijkraden gaat plaatsvinden.

De **voorzitter** merkt op dat dit een zaak is voor de commissie Bestuur. Hij sluit de bespreking af met de conclusie dat het stuk als hamerstuk naar de raad kan.

10. Voortzetting Kenau Hasselaerprijs/Nelson Award

De **voorzitter** zegt dat het nu gaat om het antwoord op twee vragen.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vindt dat de Kenauprijs niet in de huidige vorm gehandhaafd moet blijven. Er is veel overlap en de prijzen vissen allemaal in dezelfde kleine vijver. Zij is wel voor behoud van een Haarlems label. De VVD stelt voor de naam 'Kenau' te verbinden aan optie 1. De jaarlijkse prijs hoeft niet gekoppeld te worden aan de Vrouwendag, maar eerder aan de verjaardag van de stad. Als de organisatoren de Kenauprijs in de huidige vorm willen laten voortbestaan, staat het ze uiteraard vrij dat via particuliere sponsoring te doen.

De heer **Spijkerman (D66)** is het deels eens met VVD en vindt het belangrijk dat betrokken Haarlemmers in het zonnetje gezet worden. De Kenauprijs heeft daarin een goede rol gespeeld voor emancipatie. Maar er zijn nog vier prijzen in Haarlem en die vissen in vrijwel dezelfde vijver. De prijs zou weer iets heel speciaals moeten zijn. Daarom ziet hij geen reden aparte prijzen te handhaven. Hij zit ook niet te wachten op de toevoeging van een Nelson Award of een wirwar van nieuwe prijzen.

De heer **Visser (CU)** is voor de afschaffing van de Kenauprijs. De Nelson Award sprak hem wel aan, omdat die net iets breder gaat dan de Haarlemse helden. Maar hij heeft er ook oog voor dat de kosten omlaag moeten en dat wildgroei moet worden voorkomen. Hij stelt voor een prijs niet uit te reiken als er dat jaar geen geschikte kandidaat is. Ze mogen dus allemaal blijven bestaan, mits de kosten verlaagd worden.

Mevrouw **Klazes (GLH)** vindt het een mooi idee rond de verjaardag van de stad prijzen uit te reiken aan vrijwilligers. Maar het is nu te veel van het goede en dan boet een prijs aan zeggenschap in. Bovendien worden de kosten disproportioneel. Het idee achter de Nelson Award is mooi, maar druist in tegen het Haarlemse karakter van de prijs. Zij stelt voor jaarlijks één prijs – bijvoorbeeld de Bavoprijs – uit te reiken, bij toerbeurt wisselend per thema. Daardoor kan het prijzengeld gecombineerd worden en kunnen de kosten weer in balans komen.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** zegt dat het CDA kiest voor optie 1 – de afschaffing van de Kenauprijs – en geen voorstander is van een Nelson Award, omdat die weinig te maken heeft met Haarlem. Voor de rest kan zij zich aansluiten bij de reeds naar voren gebrachte argumenten.

Mevrouw **Özogul (SP)** wil de naam 'Kenau' wel behouden, in combinatie met het voorstel van GroenLinks.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** sluit zich daarbij aan. Zij vindt de naam goed passen bij Haarlem en bovendien staat die naam ook voor iets dat past bij de bedoeling van de prijs.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vindt dat men hier nu niet eventjes losjes die vier andere prijzen opzij kan schuiven, zonder dat de organisatoren daarvan vooraf op de hoogte gesteld zijn. Men zou eerst hun opvattingen moeten horen.

De heer **Van den Raadt (TH)** stelt voor de vier organisatoren onderling te laten uitvechten wie de jaarlijkse Kenauprijs wint. Het is een mooie naam, anders dan die van de Nelson Award. Wat hem betreft mogen alle vijf de prijzen blijven bestaan, zolang er geschikte kandidaten zijn. De kosten mogen het punt niet zijn. Hij kondigt enkele extra prijzen aan: de Warme Schouderklop voor het beste schaduwraadslid en de TOPP (trots op politieke participatie) voor de burger die zich het meest betrokken getoond heeft bij de lokale politiek.

De heer **Brander (PvdA)** vindt het een goed idee de Kenauprijs te behouden, omdat die over emancipatie gaat. Participatie is volgens hem iets geheel anders. De andere prijzen gaan over betrokkenheid en zijn mooi genoeg om te blijven. De Nelson Award mag van hem ook komen, mits die particulier gefinancierd wordt.

Wethouder **Van der Hoek** constateert dat de meeste fracties niet op dezelfde voet met de Kenauprijs willen doorgaan, maar wel de naam willen behouden, en dat het alternatief van de Nelson Award ook geen draagvlak heeft. Wat dus overblijft, is de variant met vier prijzen op de verjaardag van de stad. Het alternatief van GroenLinks is lastig, omdat de Participatieprijs van de Participatieraad is. Men zou aan de Participatieraad kunnen vragen of hun prijs vernoemd mag worden naar Kenau. Hij ziet wel een zekere overlap tussen emancipatie en participatie, omdat participatie vaak ook is gericht op het emanciperen van achtergestelden. Dat kan de Participatieraad bij de prijstoekenning dan ook vermelden. De kosten blijven min of meer hetzelfde, omdat de uitreiking nu ook al gecombineerd plaatsvindt op de verjaardag van de stad. Hij zegt nu voldoende antwoorden op zijn vragen gekregen te hebben en aan de slag te kunnen gaan om tot een collegebesluit te komen.

11. Rondvraag

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** vraagt waarom in de brief van de wethouder over het onderzoek naar de Blijf Groep wel staat dat volksvertegenwoordigers al wekenlang op de hoogte zouden zijn zonder hem iets te melden, zonder namen te noemen van de betreffende volksvertegenwoordigers of toelichting op de opvatting van de wethouder over dat gedrag.

Wethouder **Van der Hoek** zegt daar antwoord op te zullen geven bij de bespreking van de brief zelf.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vraagt of de wethouder bereid is het voorbeeld van gemeenten als Nijmegen, Eindhoven, Utrecht en Amsterdam te volgen, door gesprekken aan te gaan over minder strenge voorwaarden en meer experimenteeruimte bij de bijstand.

Wethouder **Snoek** leest namens wethouder Langenacker haar antwoord voor. Zij zal binnenkort een brief sturen aan de commissie over experimenten in het land op dat gebied. Zij zal regelluwe zones behandelen in de komende strategische nota Werk en inkomen en waar mogelijk zal zij de resultaten van experimenten in het land meenemen in het nieuwe beleidsplan over re-integratie van medio 2016. Desgevraagd zal hij het verzoek van mevrouw Ramsodit (PvdA) om te laten weten wanneer die brief komt, doorgeven aan de wethouder.

De heer **Spijkerman (D66)** maakt melding van de kritiek van de inspectie op de wachtlijsten bij Veilig Thuis. Hij is benieuwd of er in deze regio ook sprake is van wachtlijsten. Hij vraagt wanneer de raad inzicht kan krijgen in de kosten die gemeoid zijn met het wegwerken van die wachtlijsten, iets waar D66 al in het voorjaar om gevraagd heeft.

Mevrouw **Klazes (GLH)** zegt dat in hetzelfde artikel melding werd gemaakt van de onbereikbaarheid van vertrouwenspersonen. Zij is benieuwd naar de situatie in Haarlem en vraagt wanneer het inspectierapport van Haarlem beschikbaar is.

De heer **Visser (CU)** stelt dat er volgens andere rapporten meer aan de hand is dan alleen wachtlijsten. Hij denkt dat snelle actie geboden is.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** vraagt of het klopt dat Veilig Thuis de gevraagde 165.000 euro voor het wegwerken van wachtlijsten niet heeft geïnvesteerd.

Wethouder **Snoek** zegt dat hij die verhalen over inspectierapporten ook gezien heeft en gevraagd heeft wanneer er een inspectierapport voor Haarlem komt. Dat is er nog niet. Hij twijfelt er echter niet aan dat daar aanbevelingen in zullen staan. Het samengaan van de twee organisaties had in een rapper tempo moeten plaatsvinden. Dat is in de tussenrapportage hier ook al gemeld. Er is nu gekozen voor een zelfstandige stichting met een kwartiermaker/directeur van buiten, om de integratie te versnellen. Hij stelt voor begin 2016 een kennismaking met die nieuwe directeur te beleggen, in de vorm van een raadsmarkt of een werkbezoek.

De vraag van de VVD zegt hij niet te herkennen, omdat er juist wel geïnvesteerd is om de wachtlijsten weg te werken. Daarvoor zijn extra medewerkers aangetrokken vanuit Amsterdam. Er wordt gewerkt aan de hand van prioriteiten. Hij weet wel dat het aantal meldingen aan het oplopen is. Er wordt nu gekeken naar het werkplan voor 2016. De bedoeling is de organisatie met een schone lei te laten beginnen. Binnenkort komt het prestatieplan in het college en daarna ter informatie naar de commissie. Hij heeft geen antwoord op de vraag van D66 paraat.. Hij zal ook eerdere collegebrieven opzoeken die met deze instelling te maken hebben, over gevraagde en toegekende bedragen voor het aanpakken van de wachtlijsten. Hij zal dan ook meenemen wat er daarna nog meer gebeurd is op dat terrein.

Mevrouw **Klazes (GLH)** vraagt of de sociale wijkteams ook getraind worden om signalen van radicalisering in een vroeg stadium te herkennen. Zij verwijst naar de trainingen van Platform 31.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat dit vooralsnog niet gebeurd is bij de sociale wijkteams, maar wel bij CJG-coaches. Volgend jaar worden de scholingsprogramma's weer naast elkaar gelegd. Een aantal ambtenaren heeft een training bij Platform 31 gevolgd. Daarover is in de commissie Bestuur gesproken. Er worden veel bijeenkomsten belegd met diverse organisaties in de sector Jeugd. Vanuit het ministerie van Sociale Zaken is het aanbod gekomen voor een training over weerbaar opvoeden. Daar wordt nu naar gekeken op de afdelingen JOS en Veiligheid.

12. Agenda komende commissievergadering(en)

Op verzoek van mevrouw Özogul (SP) worden 2.3 en 2.2 over de evaluatie CJG coaches en voortgangsrapportage van CJG-coaches en sociale wijkteams geagendeerd.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.00 uur.